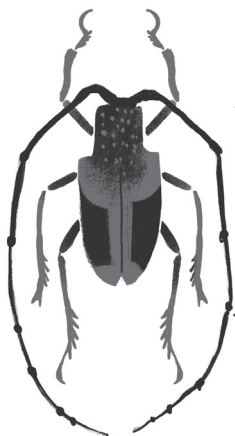

1. kapitola:
Záhadné zmiznutie Bartolomeja Cuttla

Doktor Bartolomej Cuttle nebol typ človeka, ktorý by záhadne zmizol. Bol typ vedca, ktorý číta ohromne staré knihy za jedálnym stolom a do fúzov sa mu zamotávajú kúsky praženice. Bol typ dospelého, ktorý večne stráca kľúče a nikdy si nevezme dáždňik, keď vonku popfcha. Bol typ rodiča, ktorý sem-tam možno mešká päť minút, keď má po vás prísť do školy, ale nakoniec vždy príde. A Darkus vedel, že napriek všetkému jeho tatko nie je typ otca, ktorý by opustil svojho trinásťročného syna.

V policajnej správe sa písalo, že dvadsiaty siedmy september bol obyčajný utorok ako každý iný. Doktor Bartolomej

Cuttle, štyridsaťosemročný vdovec, odviezol svojho syna Darkusa do školy a odišiel do prírodovedeckého múzea, kde pracoval ako vedecký riaditeľ. O pol desiatej sa pozdravil svojej sekretárke Margaret, strávil ráno pracovnými schôdzami, na ktorých s vedením múzea preberali neodkladné záležitosti, a o trinástej hodine sa naobedoval s bývalým kolegom, profesorom Andrewom Appleyardom. Popoludní zašiel doktor Cuttle do archívu v suteréne, ako mal vo zvyku, a pristavil sa pri automate, kde si napustil kávu do šálky. Pozdravil sa s Eddiem, členom ochranky, ktorý mal v ten deň službu, prešiel po chodbe k archívu a zamkol sa v miestnosti s entomologickou zbierkou.

Keď sa doktor Cuttle večer nevrátil domov, jeho syn Darkus o tom povedal susedom, a tí zavolali políciu. Keď policajti dorazili do múzea, miestnosť, do ktorej naposledy videli doktora Cuttla vstúpiť, bola zamknutá zvnútra. Policajti priniesli oceľové baranidlo a vyrazili dvere, lebo sa báli, či pán doktor nedostal infarkt alebo sa mu nestala nejaká nehoda.

Vnútri však nebolo živej duše.

Na písacom stole vedľa mikroskopu ležala šálka kávy studenej ako ľad spolu s kôpkou papierov. Niekoľko zásuviek s exemplármi chrobákov bolo otvorených, ale po doktorovi Bartolomejovi Cuttlovi nebolo ani stopy.

Zmizol.

Archívne miestnosti nemali nijaké okná ani dvere okrem

tých, ktorými sa vchádzalo dnu. Boli to zapečatené komory s klimatizáciou.

Záhada zmiznutého vedca zaplnila titulné strany všetkých novín. Novinári sa išli z nevysvetliteľnej záhady zblázniť a nikto nevedel povedať, ako doktor Cuttle unikol zo zamknutého archívu.

VEDEC ZMIZOL! kričali titulky.

POLÍCIA JE ZMÄTENÁ! volali kameloti.

OSIROTENÉHO CHLAPCA UMIESTNILI K PESTÚNOM!

písali novinári. PREBIEHA PÁTRANIE PO JEDINOM ŽIVOM PRÍBUZNOM, SLÁVNOM ARCHEOLÓGOVI MAXIMILIÁNOVI CUTTLOVI!

A na druhý deň: ARCHEOLÓG SA STRATIL V PÚŠTI SINAJ!

CHLAPEC JE BEZ RODINY! bedákali médiá.

Novinári zastavili Darkusa na ulici pred domom pestúnov, fotografovali ho a zaplavovali otázkami:

„Darkus, ozval sa ti otec?“

„Darkus, je tvoj otec na úteku?“

„Darkus, je tvoj otec mŕtvy?“

Keď Darkusovi pred piatimi rokmi zomrela mama, uzavrel sa do seba. Prestal sa hrať s kamarátmi ani k sebe domov nikoho nepozýval na návštevu. Jeho mama, Esme Cuttlová, nečakane skonala na zápal pľúc. Bol to hrozný šok. Darkusovho otca premohol žiaľ. Niektoré dni – Darkus im hovoril usazené dni – otec iba preležal v posteli, civel do steny, nepovedal ani slova a po lícach sa mu kotúľali

slzy. Počas najuzlzenejších dní priniesol Darkus otcovi čaj a sušienky, sadol si vedľa jeho postele a čítal si. Malý Darkus to mal dvojnásobne ťažké. Stratil mamu a navyše mal večne smutného otca. Darkus sa musel naučiť postarať o seba sám. V škole dobre vychádzal s každým, no nemal blízkych priateľov. Nechával si svoje trápenie iba pre seba. Ostatné deti by mu aj tak nerozumeli a nebol si istý, či by im vedel vysvetliť, čo prežíva. Záležalo iba na tom, aby sa postaral o tatka a pomohol mu opäť nájsť radosť zo života.

Štyri roky po maminej smrti napokon uslzené dni začali ustupovať, boli medzi nimi čoraz častejšie dni radosti a Darkus s malou dušičkou sledoval, ako sa otec prebúdzal z dlhého spánku smútku. Opäť sa z neho stal otec, ako sa patrí. Každú nedeľu poobede hrával s Darkusom futbal, a keď raňajkovali, usmieval sa na syna za stolom a doberal si ho pre nepoddajné vlasy.

Nie, Darkus si bol istý, že tatko by nespáchal samovraždu, ani by nebol na úteku, ani by nežil dvojaký život. V archíve sa mu niečo stalo a Darkus sa oňho veľmi bál, lebo nevedel prísť na to, čo by to mohlo byť. Preto keď mu novinári položili hlúpe otázky, vopchal si ruky do vreciek, zachmúril sa na novinárske zápisníky a odmietol odpovedať.

CHLAPEC SO ZLOMENÝM SRDCOM ONEMEL!

vykrikovali noviny celému svetu.

Keď sa konečne podarilo vypátrať Darkusovho strýka, profesora Maximiliána Cuttla, až v ďalekom Egypte, priletel

prvým lietadlom do Londýna a vzal svojho synovca pod ochranné krídla. Novinári ani za svet nevedeli rozlúštiť záhadu zmiznutého vedca či vymyslieť si nové historky o Darkusovi, a tak jednoducho stratili o chlapca záujem a dali mu pokoj. Strýko Max priviedol Darkusa do svojho bytu nad Matkou Zemou, obchodíkom so zdravými potravinami na Nelsonovom námestí medzi londýnskymi štvrťami Camden Town a Regent's Park.

„Musím ťa varovať, milý chlapče,“ povedal strýko Max, keď stúpali po schodoch. „Odkiaľživa bývam sám. Veľa cestujem, vieš? Anglicko som nikdy nemal veľmi v láske pre

ten prekliaty dážd'. Je pochmúrne a človek si tu neužije veľa zábavy s vykopávkami, to ti teda poviem. Radšej by som bol v púšti Sinaj a vozil sa na chrbte dromedára.“
Odmĺčal sa, aby lapil dych z chôdze po schodoch. „Stručne a jasne, nie som najlepší hosťiteľ. Hostí mám rád, len neviem, čo si s nimi počať. To isté platí aj pre deti.“

Darkus kráčal potichu za svojím strýkom a užíval si zvuk jeho hlasu, ktorý bol takmer vernou kópiou tatkovho. „Kuchyňa.“ Strýko Max najprv ukázal na slnečnú oranžovú miestnosť naľavo a potom nakukli do izby vpravo. „Obývačka.“

Keď vychádzali z obývačky, Darkus sa uprene díval na vyrezávané masky s dlhými tvármi, čo viseli na stenách modrých ako polnoc, a masky sa uprene dívali na Darkusa. Keď vyšli po ďalšom schodisku na druhé poschodie, zastavili sa pri dverách izby strýka Maxa a veľkej kúpeľni s ružovými obkladačkami.

„Keďže väčšinu roka pracujem v zahraničí, náš pán rektor mi nechce dať vlastnú kanceláriu, takže toto je moje pracovisko aj domov v jednom,“ vysvetlil strýko Max, keď stúpali po treťom schodisku do podkrovia. „Izba, v ktorej budeš bývať, bola až doteraz mojou... ehm... nuž... odkladacou miestnosťou.“

Len čo zastali na odpočívadle s nízkym stropom na treťom poschodí, strýko Max sa jednou rukou oprel o stenu a vyzeral, akoby išiel vypustiť dušu. Vytiahol si poskladanú vreckovku z náprsného vrečka košele,

hánkami spotenej pravej ruky si nadvihol safari klobúk a poutieral si opálené čelo.

„Uf,“ zvrážtil tvár. „Len nikdy nezostarni, chlapče. Bohvie, ako sa dostanem späť na prízemie. Možno ma budeš musieť odniesť!“ Zasmial sa od srdca, aby ukázal, že iba žartuje, ale keď sa k nemu Darkus nepridal, strýko Max zosmutnel a pokrútil hlavou. „Možno sa podobáš na mamu, ale si skrz-naskrz ako Barty. Esme sa vždy smiala na mojich vtipoch, najmä ak vôbec neboli vtipné.“

Darkus sa pokúsil správať zdvorilo a usmial sa, ale podarila sa mu iba akási grimasa. Keďže si uvedomoval, ako si ho strýko Max premeriava od hlavy po päty, objal sa vo svojom priveľkom zelenom svetri a sklopil zrak na vyšúchané rifle s dierami na kolenách.

Pre Darkusovu tmavú pokožku, vlasy a uhl'ovočierne oči mu ľudia vraveli, že má mamin španielsky výzor, ale keď na ňu myslel, videl pred očami jej široký úsmev. Ústa mal tvarované rovnako ako ona, ale keď si Darkus po maminej smrti všimol, že tatko nad jeho úsmevom posmutnel, prestal sa usmievať.

„Čo sa ti stalo s vlasmi?“

„Pestúni mi ich vyholili.“ Darkus si počúchal strnisko na temene. Nechcel strýkovi rozprávať o hnusnom chlapcovi v dome pestúnov, ktorý mu hneď v prvú noc vyholil strojčekom široký pás nad zátylkom. „Nieкто im domov priniesol vši,“ zamrmlal.

„Rozumiem. Asi to bolo rozumné opatrenie.“ Strýko

Max sa zamračil a vrátil vreckovku do náprsného vrečka. „Vrátíme sa k prehliadke.“ Ukázal na dvere pred nimi. „Toto je druhá kúpeľňa.“ Potom prešiel na druhú stranu odpočívadla. „A toto bude tvoja izba.“ Strýko Max venoval Darkusovi kajúcny úsmev, skôr ako otvoril dvere. „Tramtará!“

Do chodby vletel počarbaný hárok papiera a pristál Darkusovi pri nohách. Izba bola maličká. Dlážku pokrývali kôpky papiera a všade boli škatule naukladané vo vratkých vežičkách. Z pootvorených vrchných škatúl vytrčali predmety zabalené v zažltnutom novinovom papieri a vzduch bol ťažký od plesne a prachu.

Darkus kýchol.

„Na zdravie!“ povedal strýko Max, prehmatával stenu vedľa zárubne a šľukol vypínačom.

Za škatuľami stála celá stena čiernych skriniek, ktoré slúžili ako kartotéka. Niekoľko zásuviek bolo napoly otvorených a prevísali z nich hárky papiera. Na skrinkách stáli rady zemepisných atlasov v tvrdej väzbe a kopy zvinutých máp, ktoré podopierali jedna druhú. Darkus si všimol svetlík pod stropom s takým špinavým sklom, že po miestnosti tancovali dlhé tiene.

„Zdá sa, že neznášaš archivovanie,“ utrúsil.

„Už som sa tomu dlho nevenoval,“ odvetil strýko Max a zakašľal. „Keď nad tým tak rozmýšľam, ani neviem, kedy som tu bol naposledy. Možno ešte pred твоjím narodením.“

Darkus sa chabo usmial, lebo nechcel pôsobiť drzo.

Strýko Max sa potešil, že synovec pookriar, a vybral knihu z najbližšej otvorenej škatule. „Intelektuálne dejiny kani-balizmu. Presne tú som hľadal.“ Žmurkol na Darkusa a vhodil zväzok späť do škatule.

Do vzduchu vyletel oblak prachu a zakryl Darkusovi tvár. Strýko Max sa smial, keď Darkus rozháňal prach, kašľal, kýchal a potom – keďže nevedel odolať strýkovmu náka-zlivému smiechu – sa aj on rozosmial.

„Záver je,“ povedal strýko Max a ponúkol Darkusovi čistú vreckovku zo zadného vrecka nohavíc, „že tu treba trochu poupratovať, chlapče. Som si však istý, že keď sa do toho poriadne oprieme, urobíme z toho akú-takú detskú izbu.“ Darkus si odložil kufrík na chodbu. „Bude to tu fajn, strýko Max. Ďakujem.“

„Isteže bude.“ Strýko Max potľapkal Darkusa po chrbte, až odletel dopredu. „Budeš si tu žiť ako kráľ, keď budeme hotoví.“ Zložil si safari klobúk a vlasy sa mu postavili nad opáleným temenom ako oblak strieborných myšlienok. „Navrhujem najprv všetko povynášať na chodbu, lebo musíme poumývať dlážku a poometiť steny, kým z izby urobíme vhodné ľudské obydlie.“

Darkus sa pustil do práce. Vyhrnul si rukávy zeleného svetra, odhalil chudé tmavé ruky a začal ťahať jednu ťažkú škatuľu krížom cez izbu. Keď ju vyťahoval z dverí, potkol sa o prah, spadol dozadu a odtrhol horný kartón. Zazrel hľbu fasciklov s jednotnou nálepkou Projekt Fabre a na

dlážku sa vysypalo čosi, čo vyzeralo ako ľudské zuby.

„Prepáč, strýko, ne-nechcel som...“ zajachtal vyplašene.

„Ach, zuby kráľovnej Nefertiti.“ Strýko Max si čupol a opatrne pozbieral zuby do dlane. „Radšej ich odložíme na bezpečné miesto, čo povieš?“

„Pravé zuby kráľovnej Nefertiti?“ spýtal sa Darkus s vytreštenými očami. „Myslíš to vážne?“

„Smrteľne vážne,“ prikývol strýko Max. „Objavil som jej hrobku. Ľudia ti budú vraviť, že je ešte stále stratená, ale ja som ju našiel. Tieto zuby,“ zdvihol pravú dľaň, „som zachránil z rakvy vychýrene krásnej egyptskej kráľovnej.“ „Ty si ich jej vytrhol z lebky?“

Strýko Max pokrčil plecami. „Už ich nepoužívala.“

Darkus zdvihol zo zeme zatúlaný zub. „Nemali by byť v múzeu?“

„Boli by, chlapče, keby ma niekto počúval,“ zahromžil strýko Max. „Lenže nie, kurátori múzeí o tom nechceli ani počuť. Aby mladý archeológ urobil taký významný objav? Nemožné, veď mu ešte tečie mlieko po brade! Boli však na omyle. To, že je niekto mladý, ešte automaticky neznamená, že nie je zvedavý, odvážny a odhodlaný, aby urobil to, čo môžu urobiť dospelí. Nemám pravdu?“ Strýko Max si odfrkol. „Keď sa konečne rozhodnú nájsť jej hrobku – a veruže sa rozhodnú, lebo ja som im povedal, kde je – stará dobrá Nefertiti bude bez zubov a tieto krásky kategoricky dokážu, že ja som ju našiel prvý.“ Opatrne vsypal zuby do prázdnej obálky. „Minulosť si k tebe

vždy nájde cestu, chlapče. Aj keby si nechcel.“ Zatvoril obálku a zalepil ju. „Vieš, bola to jedna z mojich prvých vykopávkov v Egypte. Bol som čerstvý absolvent univerzity, diplom som mal ešte teplý a nechápal som pravidlá hry. Život dospelého môže byť príšerne jednotvárnny, Darkus. Je plný intríg a zrád...“

Strýko Max sa rozhovoril o radoostiach a strastiach archeologického chlebička a Darkus iba nemo prikyvoval alebo krútil hlavou, kým spolu vypratali izbu, poutierali prach a poumývali dlážku. Prehodili pestrofarebnú tkaninu z Maroka cez štyri spojené škatule s knihami, a urobili tak provizórny stolík, a tri prázdne debny postavili bočnými hranami na seba, čím vznikol regál na oblečenie.

Strýko Max sa postavil na stoličku a novinovým papierom s niekoľkými kvapkami octu vydrhol vnútorné sklo svetlíka. Keď sa načiahol, aby otvoril okienko a umyl ho aj zvonka, Darkus si všimol, že na skle sedí čosi čierne. Nejaký tvor... so siedmimi nohami... alebo ich mal šesť... a s rohom?

„Počkaj!“ zvolal Darkus.

Lenže strýko Max už stihol otvoriť okienko a čierny tvor vyskočil do vzduch a uháňal preč.

„Čo to bolo?“ spýtal sa Darkus, ukázal na okno a vyliezol si na stoličku k strýkovi Maxovi, aby mal lepší výhľad.

„Čo bolo čo?“ Strýko Max sa pozrel hore, ale nech už to bolo čokoľvek, zmizlo to.

Šesť nôh má predsa hmyz, či nie? Sedem nôh nemá nijaké zviera. Možno to bol netopier alebo vtáča, alebo dve.

Lenže netopiere nemajú rohy a dokonca aj dva vtáky majú iba štyri nohy. Musel to byť hmyz, ale Darkus ešte nikdy nevidel takého veľkého chrobáka.

„Slnko už zapadá,“ oznámil strýko Max, keď vystrčil hlavu z okienka. „Nie je to síce egyptský západ slnka, ale musím uznať, že má čosi do seba.“

Darkus si premeral drobnú izbietku. „Strýko Max?“

„Áno, chlapče?“

„Kde budem spať?“

Strýko Max vtiahol hlavu späť do izby.

Darkus rozpažil ruky. „Posteľ sem asi nevojde.“

„A ja nemám posteľ nazvyš, aj keby sem nejaká vošla,“ prikývol strýko Max.

„Hádam by som sa vyspal aj na dlážke.“

„Alebo na strope,“ dodal strýko Max.

„Prečo nie?“ Darkus sa poškrabal na hlave, lebo si nebol istý, či strýko Max opäť nežartuje.

„Už viem. Hojdacia sieť,“ povedal strýko Max. „Taká závesná posteľ. Archeológovia a námorníci ich používajú dennodenne. Sú veľmi užitočné, keď sa chceš vyhnúť smrteľnému bodnutiu hrubochvostého škorpióna. Niežeby som tu mal škorpióny, ale chápeš. Teda aspoň nie také, ktoré by javili najmenšie známky života. Takže ako sa ti pozdáva hojdacia sieť?“

„Znie to fajn.“

„Výborne, lebo mám jednu navyše.“ Strýko Max vyšiel z izby a vrátil sa s modrým vrecom. Vnútri bol dlhý pás

pieskovožltého plátna nazberkaného na koncoch do veľkých medených obručí. „Vravel som si, že by sme ju mohli zavesiť tamto,“ strýko Max ukázal na priestor pod stropom a nad kartotékami.

Darkus dychtivo prikývol. Strýko Max vopchal ruku do vreca a vytiahol dva mosadzné háky a krátke kladivo.

„Zbehni dolu do obývačky, chlapče, a prines spací vak. Nechal som ho na koženom kresle. A zober aj jeden vankúš z pohovky.“

Keď sa Darkus vrátil na tretie poschodie, strýko Max už stihol zavesiť hojdaciu sieť. Darkus nedočkavo vyliezol po kartotékach a padol do svojej novej hojdacej siete, ktorá ho nežne objala a hojdala zboka nabok. Zakuklil sa do plátna ako červík a celý sa v ňom skryl.

„Je to super!“ zvolal natešene, keď vystrčil hlavu.

Strýko Max mu hodil spací vak a vankúš. „Nevyzerá to zle,“ súhlasil, keď sa so spokojným úsmevom poobzeral po izbe. „A teraz,“ povedal, zdvihol Darkusov kufrík a položil ho na skrinky s kartotékami, „by sme ti mali ísť kúpiť nejaké nové šaty.“

„Ja mám šaty.“

„Ale nejaké nové,“ usmial sa strýko Max. „Ten sveter by sadol akurát tak vandrákovi.“

„Je to tatkov sveter,“ povedal Darkus slabým hláskom.

„Aha.“ Strýko Max sa zatváril skormútene. „Odpusť mi, Darkus. Som starý hlupák.“ Odkiaľšľal si. „Bolo to odo mňa príšerne necitlivé.“

„Strýko Max...“ Darkus preglgol. Nevládal sa strýkovi pozrieť do očí. „Teraz, keď si sa vrátil... polícia začne opäť pátrať po tatkoví, však?“

Strýko Max prikývol. „Zajtra ráno idem za detektívmi zo Scotland Yardu.“

„Povedz im,“ Darkus sa vyklonil z hojdacej siete, „že tatko neutiekol. Nikdy by ma neopustil, keď už tu mama nie je. Niečo sa mu muselo stať v múzeu. Niečo zlé.“

„Áno, presne to im hodlám povedať.“ Strýko Max zdvihol zrak s kajúcnyim výrazom. „Darkus,“ doprial si krátku odmlku, „je mi úprimne ľúto, že mi tak dlho trvalo, kým som po teba prišiel.“ Nasadil si safari klobúk. „Mám pre to výčitky svedomia a urobím maximum, aby som zistil, čo sa stalo tvojmu otcovi, a priviedol ho domov. Ak však, ako sa domnievam, nebude polícia veľmi nápomocná, možno budeme musieť pátrať na vlastnú päsť. A to bude od nás oboch vyžadovať odvalu a odhodlanie.“

„Môžeš sa na mňa spoľahnúť,“ vyhlásil Darkus s vážnou tvárou.

„Vedel som, že môžem.“ Strýko Max sa usmial. „Večera bude o siedmej.“ Vycúval z izby a uklonil sa. „Budeme mať rybie filé s hranolčekmi.“

Darkus počúval, ako strýko schádza na prízemie. Potom sa vyklonil z hojdacej siete, načiahol sa po kufrík a položil si ho do lona. Keď ho otvoril, odhrnul zopár kúskov oblečenia a vybral tatkovu zarámovanú fotografiu. Keď sa pozrel na tatkovy ryšavé vlasy a usmiate modré oči,